

Інтерв'ю: Книжковий клуб як феномен «третього місця»

Тема: Книжкові клуби як осередки інтелектуальної безпеки та соціалізації

Об'єкт дослідження: Механіка взаємодії в читацьких спільнотах. **Респондент:** Анна (Ім'я змінено), учасниця локального книжкового клубу у Львові.

Вступ від редакції

У добу цифрової комунікації феномен книжкових клубів переживає справжній ренесанс. Ці неформальні об'єднання стають більше, ніж просто місцем для обговорення літератури. Вони перетворюються на **«третє місце»** — простір, де можлива жива, неупереджена комунікація, інтелектуальна безпека та соціалізація. Ми поговорили з однією з учасниць, щоб розкрити внутрішню кухню цих зустрічей.

Діалог

Тіні письменників (ТП): Анно, дякуємо, що погодились поговорити. Чому ви, маючи змогу читати і обговорювати книги онлайн, обрали саме офлайн-формат клубу?

Анна: Ви правильно сказали про **«живу комунікацію»**. Онлайн ми постійно піддаємося впливу алгоритмів і бачимо лише тих, хто погоджується з нами. Клуб — це **фізичний простір**, де ми справді чуємо іншу думку, бачимо реакцію людини, читаємо мову тіла. Це нескінченно цінніше за коментарі під постом.

ТП: На вашому сайті ми зазначали інсайт про **«Safe space»** — можливість висловлювати непопулярні думки. Це дійсно так? Чи немає тиску більшості?

Анна: Абсолютно! Це ключовий момент. У клубі ми формуємо невелику довірчу групу. Я можу сказати: *«Мені не сподобався цей роман Жадана, хоча всі навколо від нього в захваті»*, і мене не зацькують, як у великому чаті. Це **Safe space** для інтелектуальних розбіжностей. Ми приходимо не сперечатися, а **досліджувати книгу разом** під різними кутами.

ТП: А що щодо терапевтичного ефекту, про який часто говорять? Чи допомагає проговорення травм через літературу?

Анна: Однозначно. Коли ми обговорюємо, наприклад, книгу про війну або про складні сімейні стосунки, ми говоримо не *про себе*, а *про героя*. Це дозволяє висловити власні почуття опосередковано. Література стає своєрідним **безпечним екраном**, через який

можна **прожити та проговорити власні травми**, відчуваючи підтримку спільноти. Це дуже потужний, хоч і неформальний, терапевтичний механізм.

ТП: Який найважливіший результат ви отримуєте від участі в клубі?

Анна: Це відчуття причетності та **розширення світогляду**. Кожна зустріч — це не просто дві години розмови, це інвестиція у власний інтелект і емоційний капітал. Я відкриваю для себе нові жанри та нові точки зору. Клуб — це місце, де я відчуваю себе зрозумілою.

Висновок від редакції

Інтерв'ю підтверджує, що книжкові клуби є важливим елементом сучасної культурної інфраструктури. Вони не замінюють традиційні соціальні зв'язки, але створюють незамінний простір для **глибокої, вдумливої та безпечної інтелектуальної взаємодії**, що є особливо цінним у складні часи.